

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ'NİN ZONGULDAK İLİNE EKONOMİK ETKİSİ¹

Prof. Dr. Yasemin ERSOY KÖSE

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (yekose@gmail.com)

Doç. Dr. Ertuğrul YILDIRIM

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (ertugruly@beun.edu.tr)

Doç. Dr. Ahmet Ferda ÇAKMAK

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (cakmakahm@gmail.com)

Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (mehpekkaya@gmail.com)

Yrd. Doç. Dr. Aykut ŞARKGÜNEŞİ

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (aykutsarkgunesi@beun.edu.tr)

Yrd. Doç. Dr. Şenay SARAÇ

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (senaysarac@hotmail.com)

Arş. Grv. Selim ERTAN

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (selimertan@outlook.com)

Arş. Grv. Neslihan URSAVAŞ

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (karakoc.neslihan@gmail.com)

Arş. Grv. Ugur URSAVAŞ

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (ugurursavas@hotmail.com)

Arş. Grv. Tahsin ERME

Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, (tahsin.erne@gmail.com)

ÖZET

Üniversitelerin temel amaçları arasında beşeri sermaye oluşumu ve bilimsel ilerlemeye katkı sunmak ön planda görünmekle birlikte, Caffrey ve Isaacs (1971)'den bu yana üniversitelerin yerel ekonomik etkilerinin ihmal edilemeyecek kadar önemli olduğu tartışılmaktadır. Üniversitelerin buldukları şehre olan yerel ekonomik katkısı harcamalar ve istihdam katkısı olarak ortaya çıkmaktadır. Harcamalara ilişkin ekonomik katkı; üniversitenin mal ve hizmet alımına ilişkin harcamalar, üniversite çalışanları, öğrenciler ve bunların ziyaretçilerinin yerel harcamaları olarak sınıflandırılmaktadır. İstihdama olan etki ise, doğrudan istihdam olanakları ve üniversitenin mal ve hizmet aldığı firmaların ilave istihdam olanakları yaratması sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada, Bülent Ecevit Üniversitesi'nin son beş yıllık dönemde (2012-2016) Zonguldak iline ekonomik etkileri araştırılacaktır. Literatür incelemesinde Bülent Ecevit Üniversitesi ve Zonguldak ili özelinde ekonomik etki konulu herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ekonomik etkinin ölçülmesi amacıyla Bülent Ecevit Üniversitesi personeli, öğrencileri ve firmalara harcamalarına ilişkin anketler uygulanmıştır. Anket sonuçları ile Bülent Ecevit Üniversitesi'nden elde edilen veriler birleştirilerek, çarpan katsayısı hesaplama yöntemiyle Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak iline ekonomik etkisi ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etki Analizi, Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak.

ECONOMIC IMPACT OF BULENT ECEVIT UNIVERSITY TO ZONGULDAK PROVINCE

ABSTRACT

While the impacts of a university on the formation of human capital and scientific progress are well-known, impacts on the surrounding economy have been argued since Caffrey and Isaacs (1971). The economic impacts of a University on a local level can be considered, mainly, as expenditures and employment. Expenditures are generally, classified as expenditures of the university for goods and services, student, faculty, staff and visitor expenditures. As far as employment concerned, there are direct and indirect effects of employment. The purpose of this study to measure the economic impact of Bülent Ecevit University (BEU) on Zonguldak province for last five years (2012-2016). Examination of relevant literature revealed that there is no previous research on the University and Zonguldak for economic impacts. In order to gather data, a questionnaire survey was conducted for expenditures of students, faculty, staff, and firms. The impact was calculated by employing multiplier coefficient method based on combining results of questionnaire survey and data obtained from Bülent Ecevit University accounting records

Keywords: Impact analyzes, Bülent Ecevit University, Zonguldak.

¹ Bu çalışma "Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak İline Ekonomik Etkisi: Son Beş Yıllık Projeksiyon" ismiyle projelendirilerek Bülent Ecevit Üniversitesi BAP birimi tarafından desteklenmiştir.

1. Giriş

Yürütmekte oldukları faaliyetler nedeniyle üniversiteler uluslararası, ulusal ve yerel düzeyde etkiler ortaya çıkarabilen karmaşık organizasyonlardır. Üniversitelerin buldukları bölgelerde sosyal, kültürel, demografik politik ve ekonomik etkileri ortaya çıkabilmektedir. Üniversitelerin bölgesel etkilerinin tamamının analiz edilmesi, araştırma kapsamını çok fazla genişleteceğinden, bu çalışmada sadece üniversitelerin ekonomik etkileri üzerine odaklanılmaktadır.

Üniversitelerin temel amaçları arasında beşeri sermaye oluşumu ve bilimsel ilerlemeye katkı sunmak ön planda görünmekle birlikte, Caffrey ve Isaacs (1971)'den bu yana üniversitelerin bölgesel ekonomik etkilerinin ihmal edilemeyecek kadar önemli olduğu iddia edilmektedir. Üniversiteler, devlet ve özel sektör aktörleriyle birlikte hareket ederek bölge gelişiminde önemli roller üstlenebilmektedir. Üniversitelerin buldukları bölgelere toplumsal ve ekonomik etkileri şu şekilde sıralanabilir;

- Üniversitelerin sağlık, eğitim, sosyal ve diğer alanlarındaki mal ve hizmet arzı doğrudan bölge üretimini artırıcı etkide bulunur,
- Üniversiteler buldukları bölgeye iyi eğitilmiş ve yüksek ücret alan işgücü gelmesini sağlar,
- Bu işgücü yerel iş ortamına bir yandan bilgi birikimi açısından destek olurken diğer yandan satın aldıkları ürünlerle destek sağlar,
- Üniversite bölgeden çok çeşitli mal ve hizmetlere doğrudan talep yaratır,
- Belirli sayıda işgücüne istihdam yaratır ve ücret öder,
- Üniversite öğrencileri bölgede harcamalar yapar,
- Üniversitenin çeşitli işleri veya düzenlediği organizasyonlar ve öğrenci misafirleri bölgeye ziyaretçi akımı yaratır. Bu sebeple şehre gelen ziyaretçiler bölgeyi tanımış olurlar ve memnun kaldıkları takdirde daha sonradan tekrar gelmek suretiyle şehrin ziyaretçi potansiyelinde sürekli bir artış sağlamış olurlar,
- Üniversite kaynaklı talep artışı mevcut mal ve hizmetlere talebi artırdığı gibi yeni iş alanlarının ve yeni işletmelerin doğmasına da katkı sağlar,
- Üniversite hem kendi ekonomik faaliyetleri hem de üniversitenin varlığından dolayı şehirde ortaya çıkan ekonomik faaliyetlerden doğan yerel vergi ve harç ödemelerini artırır,
- Bölgenin kültürel zenginliğini arttırarak sosyal hayatın gelişmesine katkı sağlar.

Bu etkilerin tamamı üniversitenin öğrenci ve personel sayısının büyüklüğü, bütçe büyüklüğü ve faaliyetlerinin yoğunluğunun yanı sıra bulunduğu bölgenin üniversite ile gelen sosyal ve ekonomik ortama uyum sağlama kapasitesine ve şehir üniversite işbirliğinin gücüne bağlı olarak değişmektedir.

Literatürde, genel olarak, ekonomik etki analizleri ekonomik veriler kullanılarak analiz edilen proje, organizasyon veya endüstrinin faaliyetleri sonucunda, etki alanındaki çıktı, gelir, istihdam ve vergi gelirlerindeki değişiklikleri tahmin etmek üzere gerçekleştirilmektedir. Ekonomik etki analizleri üç amaca ulaşmak için yapılabilir;

- i) Kaynakların rakip alanlarda etkin dağılımını sağlamak,
- ii) Yatırım projelerinin gerçek potansiyellerini ortaya çıkarmak (mevcut işleri geriletir mi ilerletir mi, yeni iş alanlarına veya ekonomik aktivitelere kapı açar mı?),
- iii) Bölgelerde başlatılmak istenen değişim için planlama yapmaya imkân sağlayacak bulgulara ulaşmak.

Üniversitelerin buldukları illere ekonomik etkisini araştıran çalışmaların örnekleri 1990'lı yıllardan itibaren Türkiye'de artmaya başlamıştır. Örneğin Aydemir (1994) Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Trabzon iline, Özyaba (1999) Uludağ Üniversitesi'nin Bursa iline etkisini ve Ceyhan (2011) Bartın Üniversitesi'nin Bartın iline ekonomik etkisini araştırmaktadır. Gerçekleştirilen literatür incelemesinde Bülent Ecevit Üniversitesi ve Zonguldak ili konulu herhangi bir ekonomik etki araştırmasına rastlanmamıştır.

Çalışmada Üniversite'nin Zonguldak ili üzerindeki doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkileri ölçmeye yarayacak çarpan katsayı hesaplama yöntemi takip edilmiştir. Bu amaçla Bülent Ecevit Üniversitesi öğrencilerine ve personeline ayrı ayrı anket düzenlenmiştir. Ayrıca Bülent Ecevit Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'ndan Üniversite'nin harcamalarına ilişkin toplulaştırılmış muhasebe kayıtları ve Yıllık Faaliyet Raporlarında yer alan veriler kullanılmıştır. Böylece öğrenci, personel ve Bülent Ecevit Üniversitesi gelir ve harcama kalıpları verilerine ulaşılmıştır. Daha sonra TÜİK verileri kullanılarak ekonometri yazılımlar aracılığı ile marjinal tüketim eğilimleri hesaplanmıştır. Bulunan marjinal tüketim eğilim katsayıları kullanılarak dolaylı etkiler hesaplanmıştır. Son aşamada doğrudan ve dolaylı harcama etkileri ile istihdam artışından kaynaklanan uyarılmış harcama etkileri birleştirilerek Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak iline nihai ekonomik etkisine ulaşılmıştır.

Gerçekleştirilen araştırma ile tüm paydaşlar için Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak iline ekonomik etkisi görünür hale gelecektir. Böylece hem Üniversite yönetimi aldığı kararların Zonguldak ekonomisine etkisi hakkında somut bilgi sahibi olacak hem de Bülent Ecevit Üniversitesi paydaşlarının işbirliği gerektiren alanlarda daha girişimci olacakları beklenmektedir. Bu çalışmanın nihai amacı, Zonguldak ilindeki öncü aktörler arasındaki işbirliğini sıkılaştırıcı, kolaylaştırıcı ve teşvik edici bir motivasyon sunmaktır.

2. Zonguldak Ekonomisi

Zonguldak, Batı Karadeniz Bölgesi'nde, Karadeniz'e batı ve kuzeyden kıyısı olan bir ildir. Karadeniz kıyılarından başlayan il toprakları, kuzeydoğuda Bartın, doğuda Karabük, batıda Düzce, güneyde Bolu illeriyle çevrilidir. 3.306 kilometrekarelik yüzölçümüyle Türkiye topraklarının binde 4.2'sini kaplayan ilin nüfusu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre, 2010 yılında 619.703 iken 2016 yılına gelindiğinde 597.524'e kadar gerilemiştir. Nüfus sayısındaki düşüş, nüfus sayısına göre il sıralamasında 33. sırada bulunan Zonguldak'ı 2016 yılında 35. sıraya indirmiştir. Türkiye'nin en fazla göç veren 11. ili olan Zonguldak'ta yıllık ortalama nüfus artış hızı ise 2010-2016 arasında binde -5,2'dir. TÜİK'in 2015 verilerine göre şehirdeki insanların yaşam memnuniyeti skoru 0.25'dir ve bu skorla Zonguldak, illerin yaşam memnuniyeti sıralamasında Türkiye'nin en düşük skorlu 6. ildir.

1829 yılında taşkömürünün bulunmasıyla farklı bir önem kazanan bölgede 1848'de ilk kömür ocakları kurulmuş; 19. yüzyıl sonuna doğru İngiliz, Fransız, Belçika, Rus Şirketleri taşkömürü üretimi yapmak üzere yöreye gelmişlerdir. Zonguldak ilinin ekonomisi madencilığe ve sanayiye dayanır. Ormancılık, hayvancılık ve tarla tarımı ikinci önemli bir kaynaktır. İl sınırları içinde zengin kömür yatakları bulunur. Bunlara dayalı demir-çelik fabrikaları ve bunlara bağlı yan sanayi ekonomisi içerisinde önemli yer tutmaktadır. İnşaat ve yapı sektörü ise diğer önemli sektörler arasında yer almaktadır. Tekstil sektörü ise yoğun istihdam sağlayan bir başka sektör konumundadır. İlde, Kdz. Ereğli ve Çaycuma ilçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde yatırım çalışmaları devam etmektedir. Alaplı İlçesi Organize Sanayi Bölgesi'nde ise yer seçimi yapılmış olup, OSB'nin faaliyete geçirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. İlin henüz ışığa çıkmamış tarihi ve arkeolojik eserleri, ören yerleri önemli bir kültür turizmi potansiyelidir. Zonguldak turizm anlamında var olan bu gizli gücünü ülkemizin pek çok yöresi gibi turizm pazarına henüz sunabilmiş değildir.

2010-2016 dönemi için Zonguldak ekonomisinin bazı seçilmiş göstergeleri Tablo 1'de görülmektedir. İkinci sütunda görülen gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) verilerine göre Zonguldak'ta gerçekleştirilen üretim dönem boyunca sürekli olarak artmıştır. Dönem başı değeri ile dönem sonu değeri arasındaki artış oranı yaklaşık olarak %44'dür. Buna rağmen Zonguldak'ın Türkiye GSYH'sinden aldığı pay zaman içerisinde neredeyse hiç değişmemiştir. Yani Zonguldak yaklaşık olarak Türkiye'nin büyüme hızı kadar büyümüştür. Diğer yandan dört ve beşinci sütunlardaki istatistikler, Zonguldak'ın Türkiye ihracat ve ithalatından aldığı payın dönem boyunca sürekli olarak azaldığını göstermektedir. İhracatının yaklaşık %60'ini çelik ihracatı oluşturmaktadır. Bu sektörün dışında çimento cam seramik ve toprak ürünleri sektörleri önemli ihracatçı sektörlerdir ve tümünün toplam payı %91'in üzerindedir. İthal edilen ürünlerin sektörel dağılımları incelendiğinde en fazla madencilik ve taş ocaklığı sektöründe ürün ithal edildiği görülmektedir. Zonguldak'ın ithalatı içerisinde önemli yer tutan sektörler arasında imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörleri de yer almaktadır. Bu sektörlerin toplam payı yaklaşık %99'dur.

Tablo 1: Zonguldak Ekonomisi Seçilmiş Göstergeler (2010-2016)

	GSYH _Z (Bin TL)	GSYH _Z /GSYH _T (%)	İhracat _Z /İhracat _T (%)	İthalat _Z /İthalat _T (%)
2010	6.366.987	0,549	0,253	0,8303
2011	7.878.608	0,565	0,253	0,6386
2012	8.505.489	0,542	0,211	0,5311
2013	9.896.313	0,547	0,206	0,5363
2014	11.072.359	0,541	0,270	0,5198
2015	12.870.579	0,55	0,149	0,4804
2016	14.263.541	0,55	0,169	0,3815

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu
Z: Zonguldak; T: Türkiye

Bu verilerin tamamı birlikte değerlendirildiğinde Zonguldak'ın demografik, coğrafi ve dönem boyunca Türkiye ile benzer büyüme performansı göstermesinde temel belirleyicinin burada sıralanan sektörler dışından geldiği söylenebilir.

3. Bülent Ecevit Üniversitesi

Bülent Ecevit Üniversitesi (BEÜ), 92 yıllık köklü geçmişi olan, Batı Karadeniz Bölgesi'nin ilk üniversitelerindendir. Üniversite, bölgenin iki ayrı üniversitesine temel oluşturan bir yükseköğretim kurumu niteliğindedir. Üniversitenin geçmişi, Zonguldak ili ve çevresinde 1848 yılından beri süregelen madencilik ve taşkömürü madenciliğinin etkisi ile 1924 yılında kurulan Yüksek Maden ve Sanayi Mühendis Mektebi'ne kadar uzanmaktadır.

Zonguldak'ta 1924 yılında başlayan yükseköğretim hayatı, 1937 yılında Maden Başçavuşu Okulu, 1941 yılında Maden Teknisyen Mektebi, 1963 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bağlı bir şube ve 1975 yılında Zonguldak Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi aşamalarından geçerek 1982 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı Zonguldak Mühendislik Fakültesi ile devam etmiştir. Hacettepe Üniversitesi bünyesinden 1992 yılında ayrılarak "Zonguldak Karaelmas Üniversitesi" adıyla üniversite statüsüne kavuşmuştur.

Üniversite, 1992 yılında kurulduğunda Bartın ve Karabük ilçelerinde de akademik birimler kurarak eğitim-öğretim faaliyetleri yürütmüştür. Üniversitenin Karabük Kampüsü'nde faaliyet gösteren akademik birimleri 2007 yılında Karabük Üniversitesini, Bartın Kampüsü'nde faaliyet gösteren akademik birimleri ise 2008 yılında Bartın Üniversitesi'ni oluşturmuştur. Üniversitenin adı 2012 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla "Bülent Ecevit Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

BEÜ, Batı Karadeniz Bölgesi'nde Zonguldak ilinde yer almakta olup, Merkez, Kozlu, Kilimli, Alaplı, Karadeniz Ereğli, Çaycuma, Devrek ve Gökçebey ilçelerinde toplam 11 kampüste eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Üniversitenin 2016 yılsonu öğrenci sayısı 12.512 önlisans, 18.546 lisans, 2.060 yüksek lisans ve 219 doktora olmak üzere toplam 33.337 öğrencidir. Üniversitenin 2016 yılsonu uluslararası öğrenci sayısı 66 farklı ülkeden olmak üzere toplam 748 uluslararası öğrencidir.

Üniversitenin kuruluşundan bugüne toplam mezun sayısı yaklaşık 51.000'dir. Üniversitede 2016 yılsonu itibarıyla 82 profesör, 97 doçent, 308 yardımcı doçent, 169 öğretim görevlisi, 90 okutman, 380 araştırma görevlisi ve 16 uzman olmak üzere toplam 1.142 akademik personel görev yapmaktadır. Aynı tarih için öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 29 ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 68 olmuştur.

Üniversitede 2016 yılsonu itibarıyla 1.170'i kadrolu, 72'si sözleşmeli ve beş işçi olmak üzere toplam 1.247 idari personel görev yapmaktadır.

Üniversitenin, Zonguldak ili ve çevre ilçeleri ile birlikte 14 Fakülte, 3 Enstitü, 4 Yüksekokul, 8 Meslek Yüksekokulu ve 1 Devlet Konservatuarından oluşan yapısıyla eğitim ve öğretimini sürdürmektedir.

4. Üniversitelerin Buldukları Bölgelere Ekonomik Etkileri

Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'taki varlığı, yerel ekonomi için en önemli unsurlardan biri olarak değerlendirilebilir. Bülent Ecevit Üniversitesi'nin hızla gelişen kurumsal altyapısı, yerel kurum ve kuruluşlarla işbirlikleri, şehir halkına doğrudan sunulan hizmetleri, artan öğrenci ve personel sayısı Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak ilindeki önemini artırmaktadır. Kurumun kendi harcamaları, çalışanlarının, öğrencilerin ve ziyaretçilerinin yapmış oldukları harcamalar Zonguldak Ekonomisi içerisinde önemli boyutlara ulaşmaktadır. Bu harcamalar ekonomik sistem içerisinde gelire, istihdama ve vergi gelirlerine dönüşmektedir. Bu bağlamda Bülent Ecevit Üniversitesi, bölgenin gelirini arttırmakta, bölgede istihdam yaratmakta ve hem merkezi hem de yerel yönetim bütçelerine katkı sağlayacak vergi gelirleri oluşmasına katkı sağlayarak Zonguldak ilinin ekonomisini etkilemektedir. Bahsedilen bu etkiler dört farklı kanaldan gerçekleşebilir;

Doğrudan Etkiler: Doğrudan etkiler, üniversitelerin kendi bünyesinde yaratmış olduğu gelir, istihdamı ve mali katkıları kapsar. Bu etkileri ortaya çıkaran harcama unsurları şunlardır:

- yüksek eğitilmiş üniversite personelinin yerel harcamaları,
- merkezi yönetimlerin üniversitele-re sağladığı finansal desteğin yerel firmalara mal ve hizmet talebi olarak dönmesi,
- öğrencilerin yerel harcamaları,
- üniversiteye şehir dışından gelen ziyaretçilerin yerel harcamaları,

- yerel halka doğrudan istihdam olanakları sunulması.

Dolaylı Etkiler: Dolaylı etkiler, üniversitelerin tedarik zincirlerine yapmış olduğu ödemeler neticesinde ortaya çıkan gelir, istihdam ve mali katkılardır.

Uyarılmış Etkiler: Uyarılmış etkiler, üniversitelerin doğrudan veya dolaylı olarak yapmış olduğu katkılarının ilave harcamalara dönüşmesi ve 1 yıl içerisinde ortaya çıkan harcama-gelir sarmalına yapmış olduğu katkılardır. Ekonomide gerçekleşen her harcama, satıcı özel ve tüzel kişilerin gelirini oluşturur. Bu kişiler gelirlerinin bir kısmını tasarruf ederken geri kalan kısmını harcar. Bu da ekonomideki başka özel ve tüzel kişilerin gelirlerini ve harcamalarını artırır. Bu harcama sarmalını ortaya çıkaran, ilk harcama işlemi olduğundan, başlangıçtaki harcama dışındaki tüm bağlı harcamalar uyarılmış harcama etkisi olarak değerlendirilir.

Katalizör Etkisi: Katalizör etkisi, üniversitelerin uzun dönemde, diğer firma ve sektörlerde yaratmış olduğu verimlilik ve performans artışlarıdır. Ölçülmesi ve gözlemlenmesi oldukça zordur. Bülent Ecevit Üniversitesinin açmış olduğu kurslar ve bölge ile paylaştığı kütüphane imkânları, bölgenin yaşam boyu öğrenme sürecine katkı sağlamaktadır. Üniversite tarafından gerçekleştirilen araştırma faaliyetleri, verilen eğitim ve sağlık hizmetleri bölge halkının ihtiyaç duyduğu bilgi, eğitim ve sağlık hizmetlerini kendi bölgesinden temin edebilmesine imkân sağlamaktadır. Çeşitli sebeplerle bu hizmetler için diğer bölgelere gidemeyen bölge halkına fırsat eşitliği sunulmuş olmaktadır.

5.Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın hesaplama kısmında kullanılan istatistikler Türkiye İstatistik Kurumu, Bülent Ecevit Üniversitesi ve gerçekleştirilen anket çalışmalarından elde edilmiştir. Üniversite öğrencileri, üniversite personeli ve üniversitenin tedarik zincirinde yer alan firmalara uygulanan, yaklaşık 4000 katılımcının dâhil olduğu harcama eğilimleri anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Anket çalışması bulguları, harcamaların “doğrudan etkilerinin” hesaplanmasına imkân vermiştir. BEÜ öğrencilerine Nisan-Mayıs 2017 döneminde uygulanan “Öğrenci Tüketim Eğilimleri Belirleme Anketi” ile akademik ve idari personele uygulanan “Çalışan Tüketim Eğilimleri Belirleme Anketi” üzerinden üniversitemizle doğrudan bağlantısı bulunan ve üniversitemizin varlığı gerekçesiyle Zonguldak’ta kalıp Zonguldak’ta harcama yapan bireylerin hangi sektörlerle yönelik ne ölçüde harcama yaptıkları tahmin edilmeye çalışılmıştır. Buradaki sektörler, TÜİK’in ürün sınıflandırmasında kullandığı ISIC Rev 2’deki sektörler temel alınmıştır. Anketlerde, çalışma amacının BEÜ’nün Zonguldak’a ekonomik etki temelli olması nedeni ile cevaplayıcılardan tutarlı ve güvenilir bilgi almak amacıyla bireylerin sadece Zonguldak’ta 2016 yılında gerçekleşen harcamaları sektörel temelli olarak istenmiştir. Öğrencilerde, özellikle 2016’ının tümünde BEÜ’de kayıtlı olan öğrenciler arasından seçim yapılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin ve personelin gelir kalemleri ile miktarları, kişisel bilgileri, yatırım eğilimleri, 2016 yılında Zonguldak’ta geçirdikleri toplam süre (öğrencilerde ay, personelde ise Zonguldak dışında oldukları gün sayısı) vb. bilgiler de istenmiştir. Cevaplayıcı-ların harcama hesaplama-larının kolay yapılabilmesi, daha iyi ölçüm yapabilmek ve daha güvenilir veri elde etmek için gıda, kira vb gibi yoğun yapılan harcamalara ait sektörel harcamaları aylık ortalama temelli, ziyaretçi harcamaları, ev eşyaları vb. gibi nisbeten az yoğun yapılan harcamalara ait sektörel harcamaları ise 2016 yılına için ortalama temelli istenmiştir. Bu bilgiler ışığında BEÜ öğrenci ve personelinin 2016 yılında Zonguldak’ta hangi sektörlerle ne ölçüde harcama yaptığı yıl temelli olarak ve bireyin Zonguldak’ta geçirdiği süre dikkate alınarak hesaplanmıştır. Örneğin 2016 için BEÜ öğrencileri ortalama 8,92 ayını veya yılın %74,33’ünü Zonguldak’ta geçirirken, BEÜ personelinin ise ortalama 11,03 ayını veya yılın %91,92’sini Zonguldak’ta geçirdiği bilgisine ulaşılmıştır. Tüm harcamalar, 2016 yılına ait ve bireyin Zonguldak’ta kaldığı süre dikkate alınarak sektörel olarak hesaplanmıştır.

Ayrıca öğrenci harcamalarına ait hesaplamalarda, öğrencinin kayıtlı olduğu fakülte/YO/MYO birimi temelli kota örnekleme yöntemi ile yaklaşık 3500 anket elde edilmiş, 3267 anket güvenilir kabul edilerek analizlere dahil edilmiştir. Öğrenci harcama eğilimlerinin hesaplanmasında, öğrencisi 100’ün üzerinde bulunan toplam 20 fakülte/YO/MYO birime ait öğrencilerin sektör temelli harcama yapılarına ait ortalamalar hesaplanmış ve BEÜ’deki birimlerine ait toplam öğrenci sayılarına genelleştirilmiştir. Bu şekilde, üniversitede 2016 yılında kayıtlı bulunan ortalama 33337 öğrenciye ait harcama miktarları hesaplanmıştır. 2010-2016 yılları arasındaki Zonguldak iline ait gelir istatistikleri kullanılarak harcama çarpanı bulunmuştur. Harcama çarpanı için temel kapalı ekonomi modeli baz alınmıştır. Temel ekonomi modelinde;

$$\text{Toplam Harcama} = \text{Yurtiçi üretim} + \text{Yatırım}$$

$$E \equiv D + I$$

$$\text{Gelir} = \text{Tüketim} + \text{Tasarruf}$$

(1)

$$Y \equiv C + S \quad (2)$$

Tüketim = Yurtiçi harcamalar

$$C \equiv D \quad \text{ya da} \quad D \equiv C \quad (3)$$

Modelde tüketimin gelirin doğrusal bir fonksiyonu olduğu kabul edilir.

$$C = cY \quad (4)$$

4 nolu eşitlikte c marjinal tüketim eğilimini temsil etmektedir. Modelde yatırımların tasarruflara eşit olduğu ve yatırım kararlarının modele dışsal olarak oluştuğu varsayılmaktadır. Bu modelde denge koşulu 5 nolu eşitlikteki gibi olmaktadır.

Gelir = Toplam harcamalar

$$Y = E \quad (5)$$

Eşitlik 5'deki toplam harcamalar bileşenlerine ayrıldığında Eşitlik 6'ya ulaşılır.

$$Y = cY + I \quad (6)$$

$$Y - cY = I \quad (7)$$

$$(1 - c)Y = I \quad (8)$$

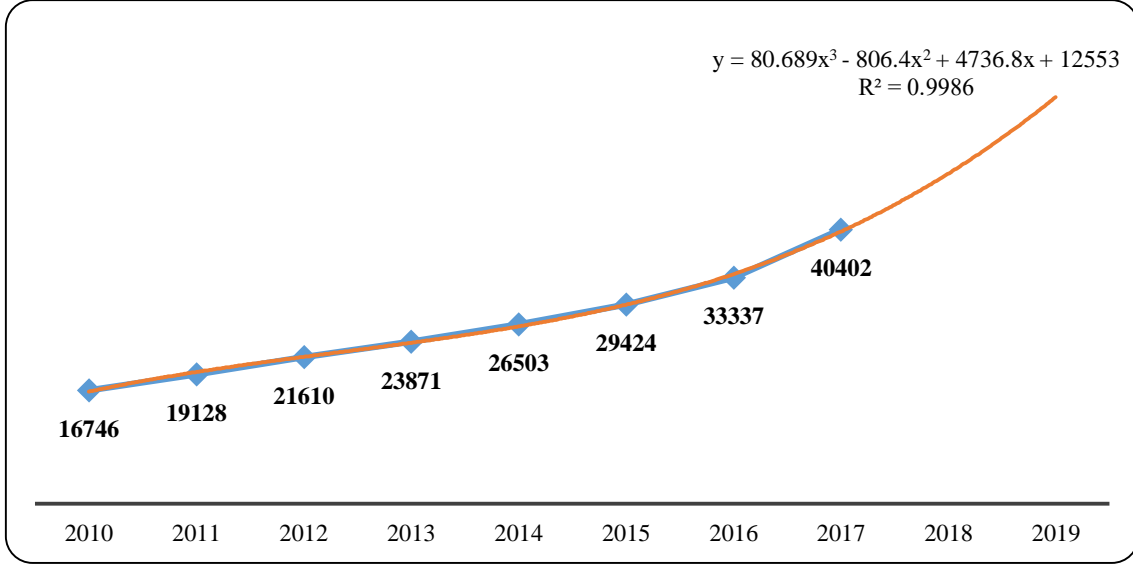
$$Y = (1/(1 - c)) * I \quad (9)$$

$$k = \frac{dY}{dX} = 1/(1 - c) \quad (10)$$

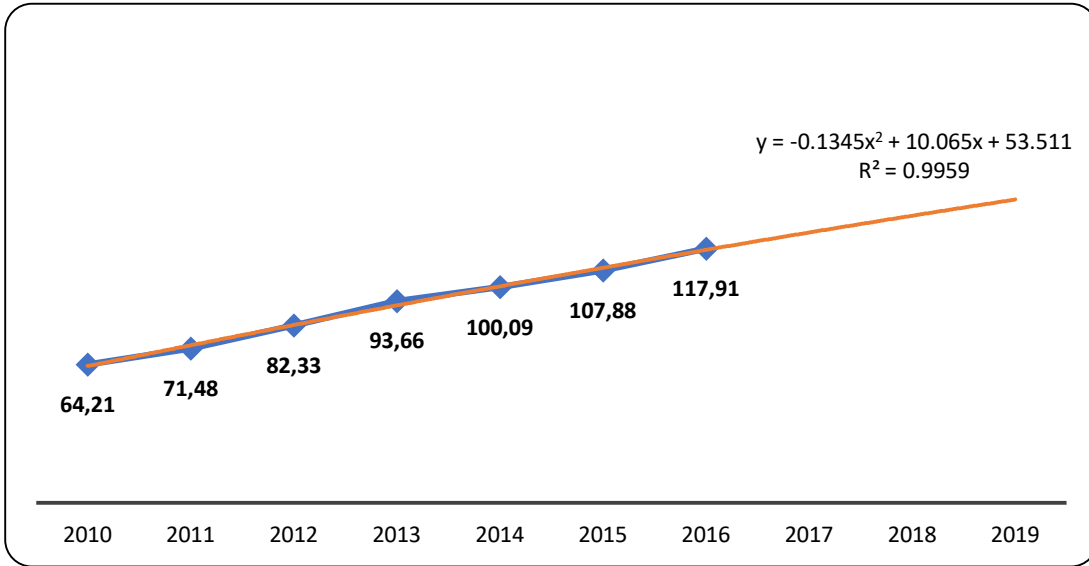
Dışa kapalı temel ekonomi modelinin çözümüyle, harcama çarpanı için $k = 1/1 - c$ eşitliğine ulaşılmıştır. Bu eşitlikte k harcama çarpanını ve c marjinal tüketim eğilimini temsil etmektedir.

Harcama çarpanı için $k = 1/1 - c$ eşitliği kullanılmıştır. Bu eşitlikte k harcama çarpanını ve c marjinal tüketim eğilimini temsil etmektedir. Hesaplamalar sonucunda, ilgili dönemde Zonguldak'taki ortalama harcama çarpanı değerinin 3,71 olduğu bulunmuştur. Böylece Keynesyen çarpan mekanizması hesaplanması yoluyla harcamaların “uyarılmış etkileri” de bulunmuştur. Harcama kalıplarına anket yoluyla ulaşıldığından, harcama kalıplarının kısa dönemde değişmediği kabul edilerek 2010 yılına kadar geriye gidilerek, o yıllara ait üniversite, personeli ve öğrenci harcamalarının etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada son olarak, 2017-2019 yıllarına dönük bir projeksiyon da oluşturulmuştur. 2017 yılına kadar olan değerler gerçek veriler kullanılarak gösterilmektedir. 2017, 2018, 2019 yılları için ise öngörü modeli oluşturulmuştur. Öngörü modelleri gelecek olay veya koşulları tahmin etmek için vazgeçilmez bir unsurdur. Gözlem ve tecrübelerle dayalı şekilde nitel yöntemlerle de yapılması mümkün iken, çalışmamızda zaman trend analizi kullanılarak niceliksel bir analiz yapılmış ve objektif bir öngörü modeli oluşturulmuştur. zaman trend analizi, zaman içinde düzenli aralıklarla gözlemlenen verilerin istatistiksel olarak incelenmesini ve gelecek dönemlerde elde edilebilecek verilerin öngörüsünün güvenilir bir şekilde yapılabilmesini içermektedir.

Grafik 1: Öğrenci Sayısı Öngörü Modeli

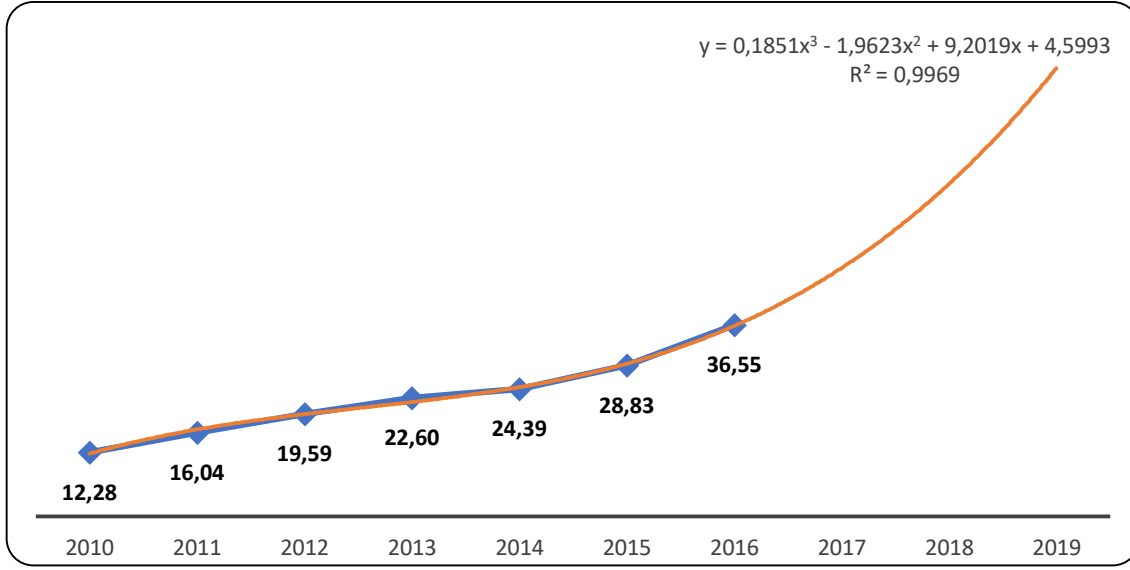

Grafik 2: Personel Harcamaları Öngörü Modeli

Bu yöntem kullanılarak, öğrenci sayılarındaki beklenen artış, personel ve üniversite harcama trendlerinin devam etmesi durumunda gelecek yıllarda ortaya çıkabilecek ekonomik etkiler öngörülme çalışılmıştır. Bu amaçla ilk olarak ilgili değişkenlerin zaman trendleri tahmin edilmiştir. Öngörü modellerinde elde edilen trend bulguları Grafik 1, 2, 3 ve 4’de sunulmuştur.

Grafik 3: Bütçe Mal ve Hizmet Harcamaları Öngörü Modeli (Milyon TL)

Grafik 1’de yer alan öğrenci sayısı öngörü modeline göre 2010-2017 yıllarında gözlenen öğrenci sayısındaki artışın, 2018 ve 2019 yıllarında da devam edeceği beklenmektedir. Model bulgularına göre, üniversite öğrenci kontenjanları doluluk oranının %100 olacağı varsayımı altında, öğrenci sayısının 2018 yılında 48.674 ve 2019 yılında 59.953’e ulaşacağı öngörülmektedir. Grafik 2’de personel harcamaları ve öngörüsü sunulmuştur. Genellikle artış eğiliminde olan personel harcamaları 2016 yılında 118 milyon TL olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2017 yılında gerçekleşecek personel harcamalarının 125 milyon TL, 2018 yılında 133 milyon TL ve 2019 yılında 141 milyon TL’ye ulaşacağı beklenmektedir.

Grafik 3’de Bülent Ecevit Üniversitesi bütçesinde yer alan mal ve hizmet harcamaları ve öngörüsü sunulmuştur. Tekrar ve fazla sayımın önüne geçmek için bütçedeki sosyal güvenlik ödemeleri, cari transferler, sermaye giderleri ve sermaye transferleri harcamaları hesaplamaya dâhil edilmemiştir. Tahmin edilen model üzerinden BEÜ mal ve hizmet harcamalarının 2017 yılında 47, 2018 yılında 63 ve

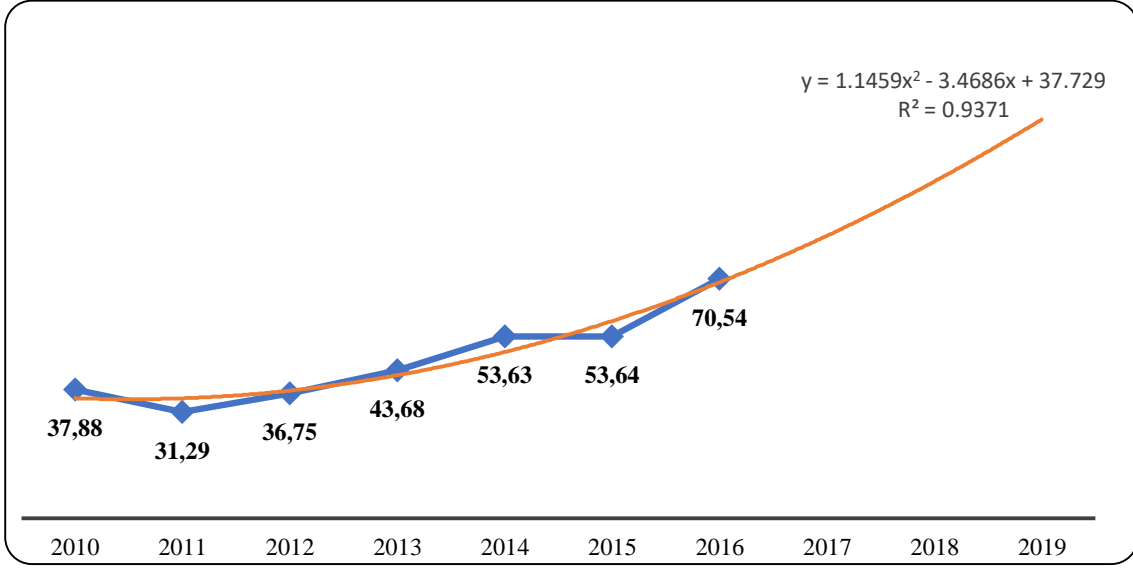
2019 yılında 85 milyon TL’ye ulaşacağı öngörülmüştür.

Grafik 4 Bülent Ecevit Üniversitesi döner sermaye harcamalarını ve öngörüsünü sergilemektedir. Döner sermaye harcamaları içindeki personel harcamaları ve diğer giderler kalemleri tekrar ve fazla sayım hatasına düşmemek için dışarıda bırakılmıştır. Grafik 4’e göre, genellikle bir önceki yıla göre artış eğiliminde olan döner sermaye harcamalarının, artış eğiliminin devam edeceği öngörülmektedir. Döner sermaye harcamalarının 2017 yılında 83, 2018’de 99 ve 2019 yılında 117 milyon TL’ye ulaşacağı beklenmektedir.

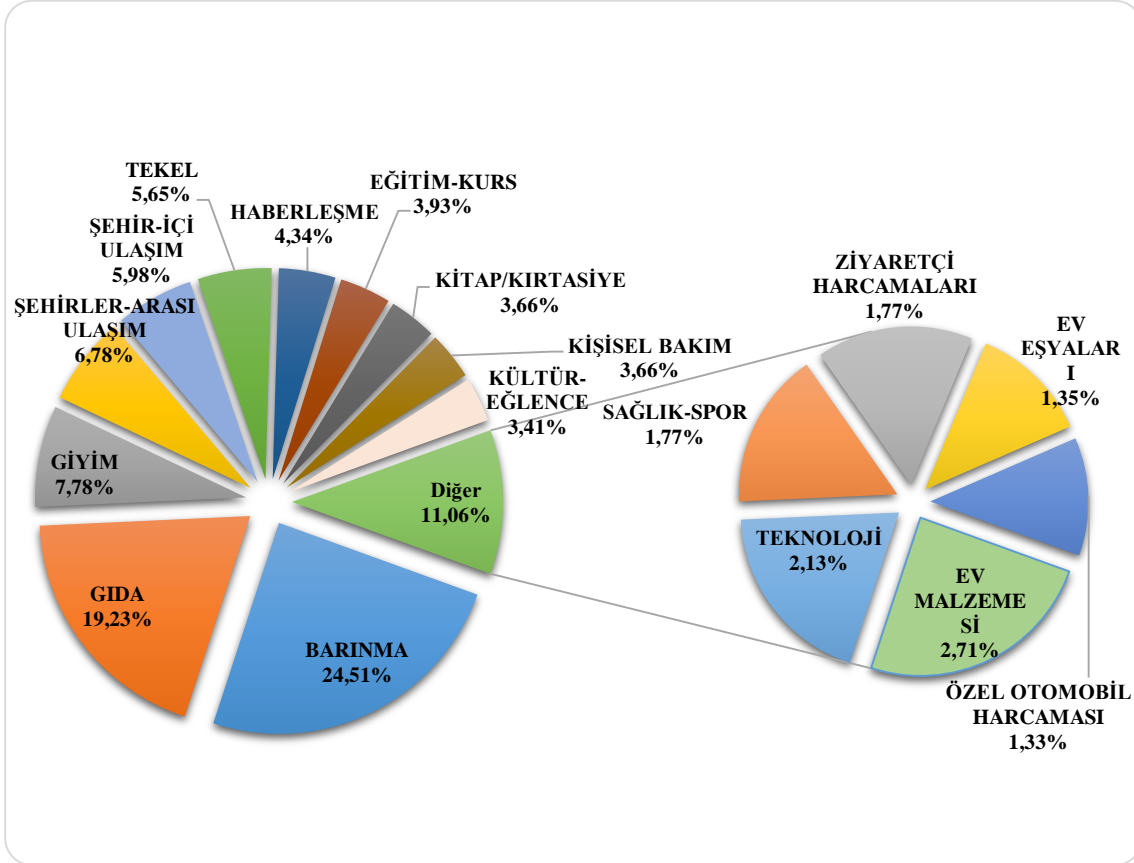
6.Öğrenci Anket Araştırmasından Bulgular

Yaklaşık 3000 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen, 33 soruluk “Öğrenci Tüketim Eğilimleri Belirleme Anketi” öğrencilerin harcama kalıplarının tespit edilmesine olanak vermiştir. Öğrencilerin ortalama sektörel harcama verilerini elde etmek için anket sonuçları toplulaştırıldığında Grafik 5’de yer alan dağılıma ulaşılmıştır.

Grafik 4: Döner Sermaye Harcamaları Öngörü Modeli

Grafik 5: 2016 Yılında BEÜ Öğrencilerinin Zonguldak'taki Harcamalarının

Grafik üzerinde öğrencilerin en önemli harcama kaleminin barınma harcamaları olduğu görülmektedir. Toplam öğrenci harcamaları içerisinde %24,51'lik pay alan barınma harcamaları içerisinde devlet yurtu, özel yurt ve ev kirası ödemeleri yer almaktadır.

%19,23'lük pay ile öğrenci harcamalarında ikinci sırayı alan gıda harcamaları lokanta, kafeterya, kantin,

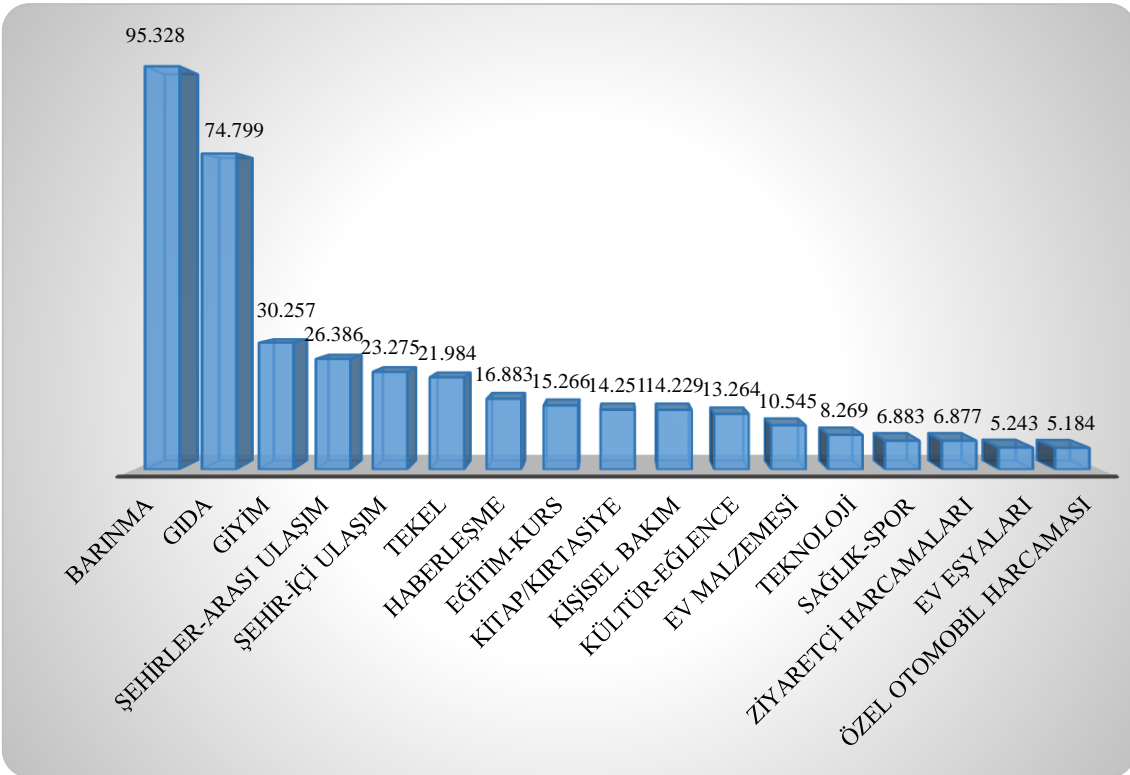
yemekhane ve market harcamalarını kapsamaktadır.

Öğrenci harcamalarında üçüncü sırayı %7,78'lik payıyla giyim harcamaları almaktadır. Giyim harcamalarına ayakkabı harcamaları da dâhildir.

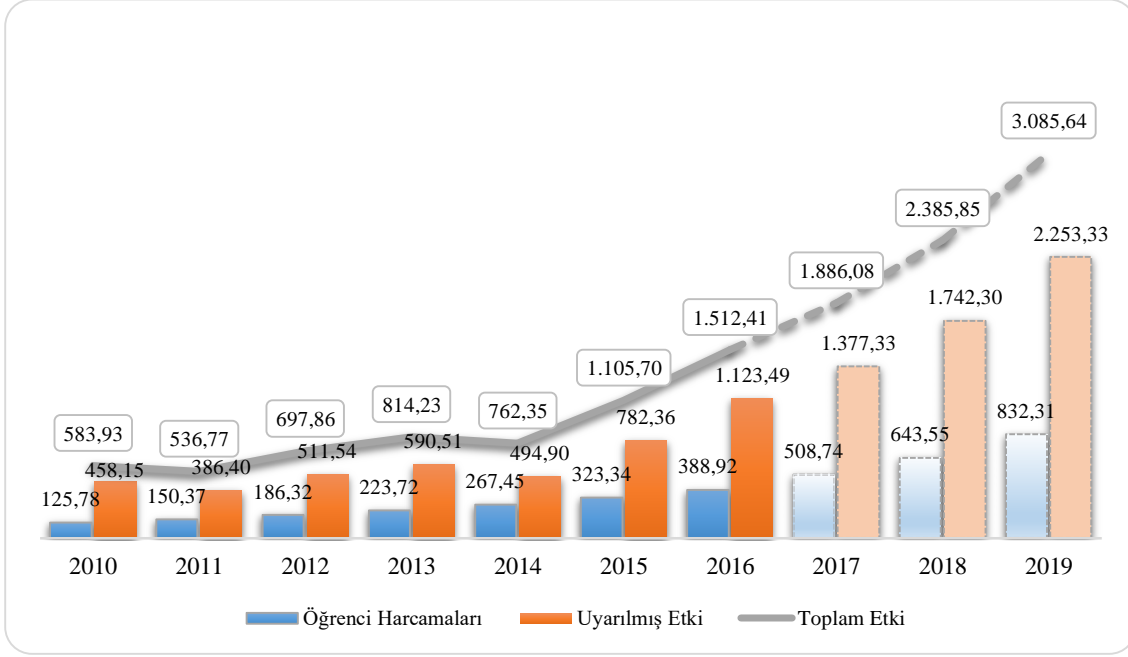
Ulaşım harcamaları şehir-içi ve şehirler-arası ulaşım harcamaları olarak ikiye ayrılmıştır. Toplam olarak değerlendirildiğinde ulaşım harcamalarının %12,76'lık payla, üçüncü en yüksek harcama olduğu değerlendirilebilir.

Grafik 6'da ise Bülent Ecevit Üniversite öğrencilerinin sektörel harcama değerleri görülmektedir. 2016 yılı için toplamda yaklaşık 389 milyon TL olarak gerçekleşen öğrenci harcamaları içerisinde en yüksek değerleri barınma (95 milyon TL), gıda (74 milyon TL), giyim (30 milyon TL) ve ulaşım harcamaları (49 milyon TL) almaktadır.

Grafik 6: BEÜ Öğrencilerinin Zonguldak'taki 2016 yılı Sektörel Harcama Değerleri (Bin TL)

Grafik 7: BEÜ Öğrenci Harcamalarının Zonguldak İli Ekonomisine Etkileri (Milyon TL)

7.2016 Yılı Ekonomik Etkileri Ve 2017-2019 Öngörülleri

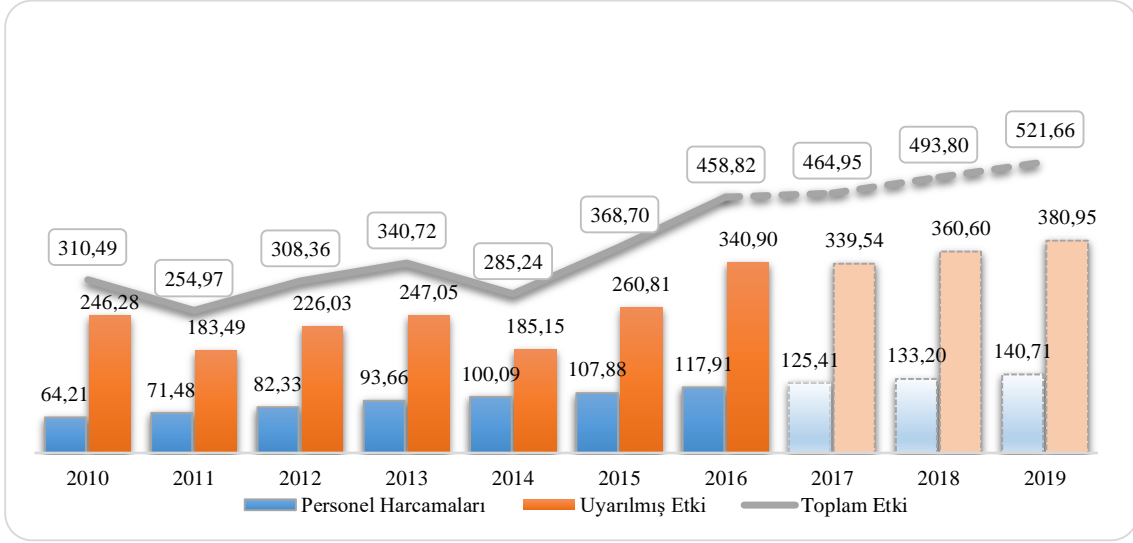
Bülent Ecevit Üniversitesi, personeli ve öğrencilerinin harcamalarının Zonguldak ekonomisine etkisi 10 yıllık bir perspektifte ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrenci harcamalarına ait veriler, öğrenci tüketim eğilimleri anketinden elde edilmiştir. 2016 yılı için ulaşılan öğrenci harcama kalıplarının 2010-2019 yılları arasında değişmediği kabul edilmiştir. 2010-2016 dönemi öğrenci harcama değerleri, Bülent Ecevit Üniversitesi'ne kayıtlı öğrenci sayısındaki değişim ve enflasyon etkisi dikkate alınarak hesaplanmıştır. Uyarılmış etkiler için ise yıllara göre değişen çarpan katsayısı kullanılmıştır.

2017-2019 dönemi öğrenci harcamaları öğrenci sayısındaki öngörülen değişimler dikkate alınarak hesaplanmıştır. Uyarılmış etkileri hesaplarken de 3,71 değerindeki ortalama çarpan katsayısı kullanılmıştır. Grafik 7 doğrudan öğrenci harcamalarını, bu harcamaların uyarılmış gelir etkisini ve toplam etkileri göstermektedir. Grafiklerdeki değerler milyon TL olarak sunulmuştur.

Grafik 7'ye göre 2010 yılında yaklaşık 126 milyon TL olan öğrenci harcamaları 2016 yılında 389 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Öğrenci harcamaları 2010 ile 2016 yılları arasında sürekli artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu eğilim özellikle öğrenci sayısındaki sürekli artıştan kaynaklanmaktadır. Uyarılmış etkiler ise çarpan katsayısı bir yıldan diğerine değiştiği için farklılaşmaktadır. Ekonominin canlı olduğu dönemlerde çarpan katsayısı yükselirken, durgun dönemlerde çarpan katsayısı düşmektedir. Örneğin 2010 yılı kriz sonrası olması ve ekonominin tekrar canlanma evresine geçmesi nedeniyle harcamaların arttığı ve çarpan katsayısının yükseldiği bir yıldır. Bu nedenle 2010 yılı öğrenci harcamalarının uyarılmış etkisi 458 milyon TL'ye ulaşmıştır. Aynı yıl öğrenci harcamalarının toplam etkisi 584 milyon TL olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında ise öğrenci harcamalarının uyarılmış etkisi 1,12 milyar TL'ye ve toplam etki 1,51 milyar TL'yi bulmaktadır.

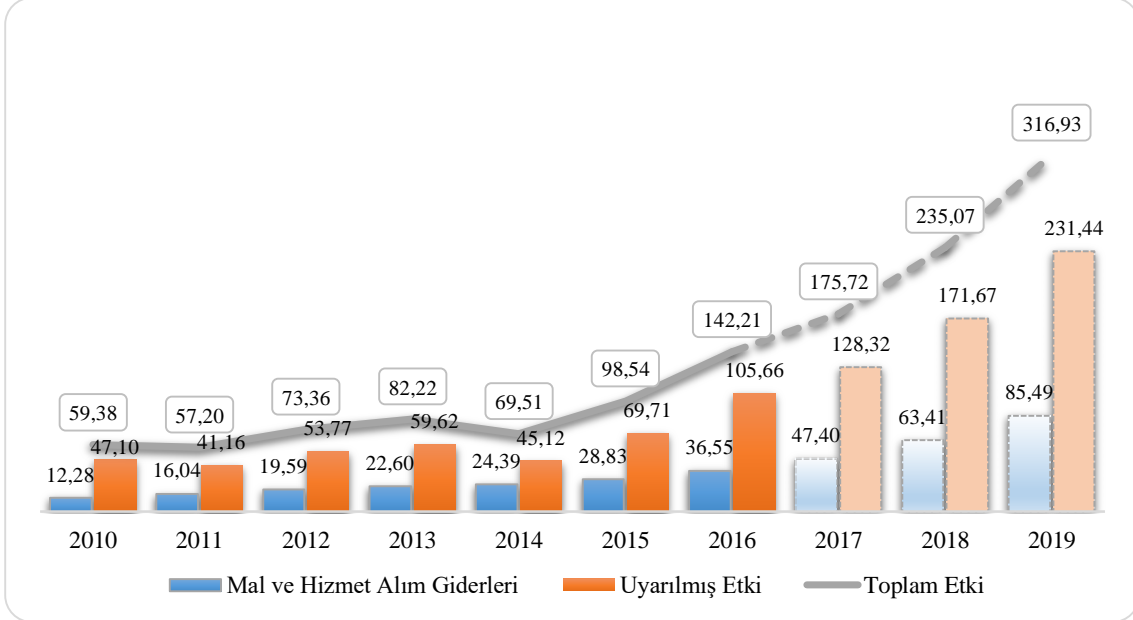
2017-2019 yıllarında ise öğrenci sayısı artışının devam edeceği öngörüldüğünden, öğrenci harcamalarının da artması beklenmektedir. 2017 yılında 509 milyon TL öngörülen öğrenci harcamaları 2018'de 644 milyon TL'ye ve 2019'da 832 milyon TL'ye ulaşması beklenmektedir. Uyarılmış etkilerle birlikte toplam etkinin ise 2019 yılında 3,09 milyar TL'yi bulacağı öngörülmektedir.

Grafik 8: BEÜ Personel Harcamalarının Zonguldak İli Ekonomisine Etkileri (Milyon TL)

Grafik 8 Bülent Ecevit Üniversitesi personelinin harcamalarını, etkilerini ve öngörülerini göstermektedir. Personel harcamalarının sürekli artış eğiliminde olduğu görülmektedir. 2016 yılında BEÜ personelinin Zonguldak iline yaptığı toplam harcamalar 118 milyon TL olarak hesaplanmıştır. Üniversitenin personele yatığı toplam ödemeler dikkate alındığında, Bülent Ecevit Üniversitesi personelinin gelirinin yaklaşık %71'ini Zonguldak ilinde harcadığı gözlemlenebilir. Personel harcamalarının 2019 yılına kadar yaklaşık 141 milyon TL'yi bulması öngörülmektedir.

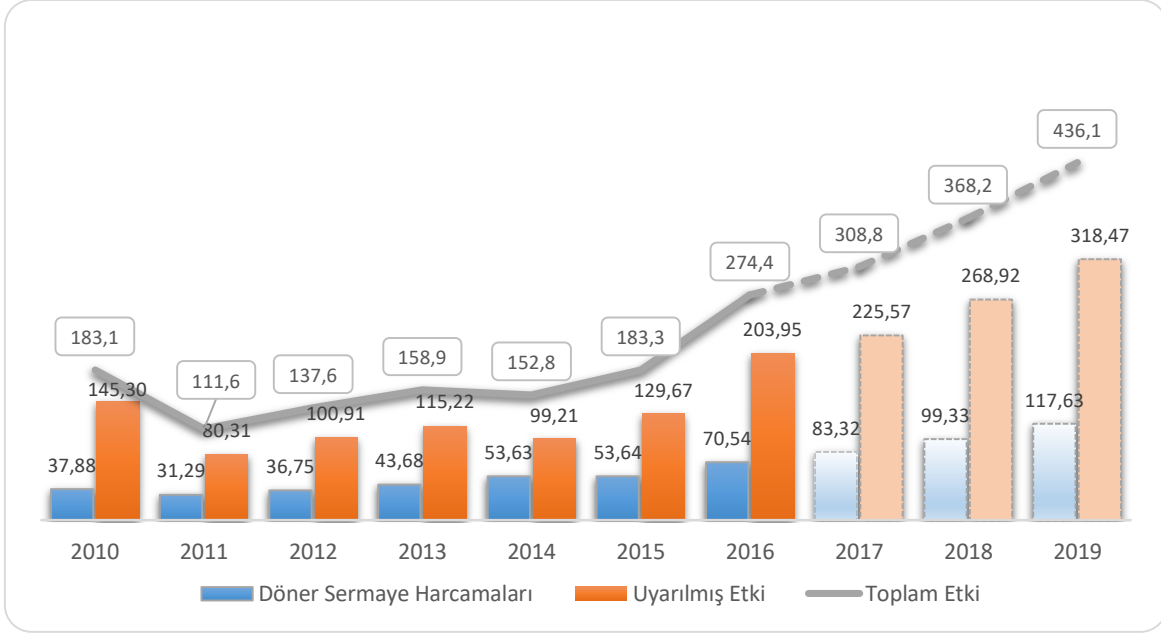
Grafik 9: BEÜ Bütçe Mal ve Hizmet Harcamalarının Zonguldak İli Ekonomisine Etkileri

Uyarıcı etkilerle birlikte 2019 yılında personel harcamalarının toplam etkisinin yaklaşık 522 milyon TL'yi bulması beklenmektedir.

Grafik 9'da Bülent Ecevit Üniversitesi genel bütçesinden mal ve hizmet alımlarına ayrılan harcamaların seyri, etkileri ve öngörülere sunulmuştur. Bütçedeki mal ve hizmet harcamalarının 2010-2016 arasında sürekli olarak arttığı ve bu artış eğiliminin 2017-2019 yılları arasında da devam edeceği öngörülmektedir. 2016 yılında yaklaşık 37 milyon TL olarak gerçekleşen mal ve hizmet harcamalarının 2019 yılında 85 milyon TL'yi bulacağı tahmin edilmektedir. Uyarılmış etkilerle birleştirildiğinde 2016 yılında 142 milyon TL olarak gerçekleşen mal ve hizmet harcamalarının toplam etkisinin 2019 yılında 317 milyon TL'ye ulaşacağı beklenmektedir.

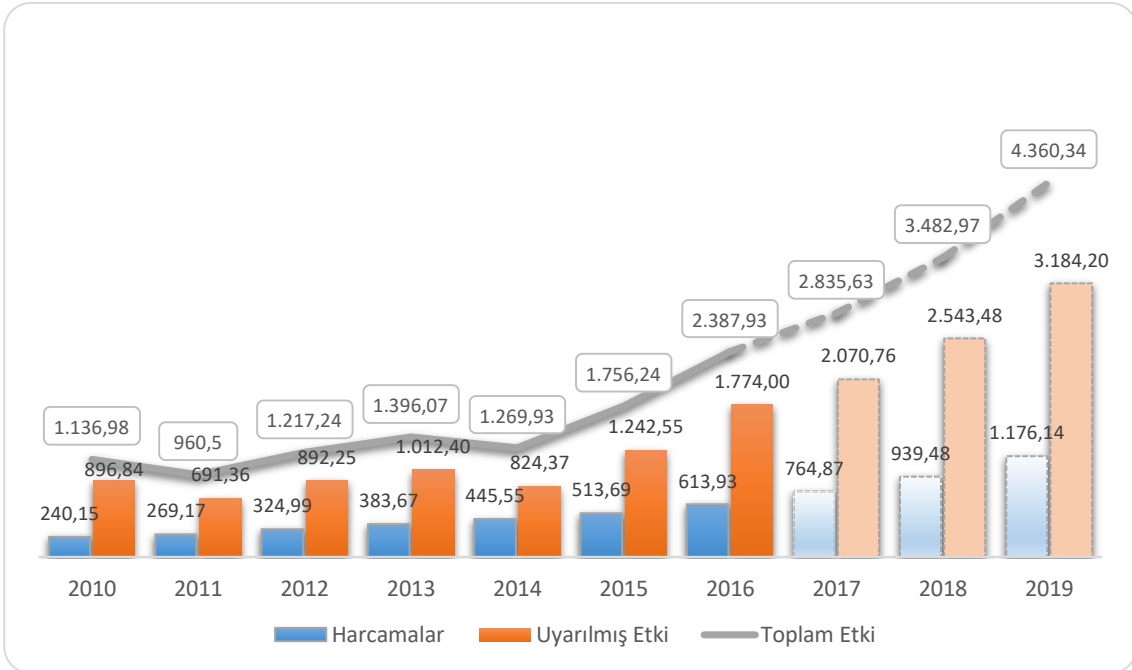
Grafik 10: BEÜ Döner Sermaye Harcamalarının Zonguldak İli Ekonomisine Etkileri (Milyon TL)

Grafik 10'da döner sermaye harcamalarının yıllar itibariyle seyri, etkileri ve 2017-2019 yılları için öngörülere gösterilmektedir.

Grafik 10'a göre döner sermaye harcamaları diğer harcama türleri kadar düzenli bir artış eğilimi sergilemediği görülmektedir. 2010 yılında 38 milyon TL olarak gerçekleşen döner sermaye harcamaları 2011 yılında 31 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılından itibaren döner sermaye harcamaları sürekli artmaktadır. 2016 yılında 70 milyon TL'yi aşmıştır. Çarpan etkisiyle birlikte ortaya çıkan uyarılmış gelir etkisi ise 2016 yılında 204 milyon TL olarak gerçekleşmekte ve aynı yılda toplam etki 274 milyon TL olarak hesaplanmıştır.

Grafik 11: Bülent Ecevit Üniversitesi, Personeli ve Öğrenci Harcamalarının Zonguldak İli Ekonomisine Etkileri

2017-2019 yılları arasında kapsayan döner sermaye harcamaları öngörülmesi de artış eğilimindedir. Döner sermaye harcamalarının 2017 yılında 83, 2018’de 99 ve 2019 yılında 118 milyon TL olarak gerçekleşmesi öngörülmüştür. Uyarılmış etkiler hesaplamaya dâhil edildiğinde, döner sermaye harcamalarının toplam etkisi 2017 yılında 308, 2018’de 368 ve 2019’da 436 milyon TL’ye ulaşacağı öngörülmektedir.

Grafik 11’de Bülent Ecevit Üniversitesi, personeli ve öğrenci harcamaları toplamının seyri, etkileri ve öngörülmesi gösterilmiştir. Grafik 11’e göre Bülent Ecevit Üniversitesi, personeli ve öğrenci harcamaları toplamının 2010-2016 arasında sürekli olarak arttığı görülmektedir ve 2010 yılında 240 milyon TL olarak gerçekleşen bu harcamalar yaklaşık 2,5 kat artarak 2016 yılında 614 milyon TL’ye ulaşmıştır. Uyarılmış etkilerle birleştirildiğinde 2016 yılında Bülent Ecevit Üniversitesi kaynaklı harcamaların Zonguldak iline toplam etkisi yaklaşık 2,4 milyar TL’yi bulmaktadır.

Tablo 2: Sektörel Temelli BEÜ Öğrencilerinin Zonguldak’taki Doğrudan Harcamaları (Milyon TL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Barınma	30,83	36,86	45,67	54,84	65,55	79,25	95,33	124,70	157,74	204,01
Gıda	24,19	28,92	35,83	43,03	51,44	62,19	74,80	97,84	123,77	160,07
Giyim	9,79	11,70	14,50	17,41	20,81	25,16	30,26	39,58	50,07	64,75
Şehirler-arası ulaşım	8,53	10,20	12,64	15,18	18,14	21,94	26,39	34,51	43,66	56,47
Şehir-içi ulaşım	7,53	9,00	11,15	13,39	16,01	19,35	23,28	30,45	38,51	49,81
Tekel	7,11	8,50	10,53	12,65	15,12	18,28	21,98	28,76	36,38	47,05
Haberleşme	5,46	6,53	8,09	9,71	11,61	14,04	16,88	22,08	27,94	36,13
Eğitim-kurs	4,94	5,90	7,31	8,78	10,50	12,69	15,27	19,97	25,26	32,67
Kitap/kartasiye	4,61	5,51	6,83	8,20	9,80	11,85	14,25	18,64	23,58	30,50
Kişisel bakım	4,60	5,50	6,82	8,19	9,78	11,83	14,23	18,61	23,54	30,45
Kültür-eğlence	4,29	5,13	6,35	7,63	9,12	11,03	13,26	17,35	21,95	28,39
Ev malzemesi	3,41	4,08	5,05	6,07	7,25	8,77	10,54	13,79	17,45	22,57
Teknoloji	2,67	3,20	3,96	4,76	5,69	6,87	8,27	10,82	13,68	17,70
Sağlık-spor	2,23	2,66	3,30	3,96	4,73	5,72	6,88	9,00	11,39	14,73
Ziyaretçi harcamaları	2,22	2,66	3,29	3,96	4,73	5,72	6,88	9,00	11,38	14,72
Ev eşyaları	1,70	2,03	2,51	3,02	3,61	4,36	5,24	6,86	8,68	11,22
Özel otomobil harcaması	1,68	2,00	2,48	2,98	3,57	4,31	5,18	6,78	8,58	11,09
Toplam	125,78	150,37	186,32	223,72	267,45	323,34	388,92	508,74	643,55	832,31

Harcamalardaki artışın, 2017-2019 yıllarında üniversitenin potansiyel büyümesi dikkate alındığında, devam etmesi beklenmektedir. Toplam harcamaların 2017 yılında 765 milyon TL’yi, 2018’de 939 milyon TL’yi ve 2019’da 1,176 milyar TL’yi bulacağı öngörülmektedir. Uyarılmış etkilerle birlikte Bülent Ecevit Üniversitesi kaynaklı harcamaların Zonguldak iline toplam gelir etkisinin 2017 yılında 2,84, 2018’de 3,48 ve 2019 yılında 4,36 milyar TL’yi bulması öngörülmüştür.

Ayrıca, 2016 yılı için BEÜ öğrenci ve personelinin sektör temelli hesaplanan doğrudan harcama miktarları, 2010-2019 projeksiyonundaki hesaplamalar dikkate alınarak yıllara göre sektörel harcama miktarları dağılımı olarak ortaya konulmuştur. Bu anlamda, 2016 öncesi için BEÜ öğrenci ve personelinin sektörlerde gerçekleştirdiği harcamalar ve gelecek projeksiyonu olarak 2017-2019 yıllarında yapacakları harcamalar da hesaplanabilmektedir (Tablo 2-3). Böylece, ilgili sektörde çalışan girişimci, yatırımcı ve işletme sahipleri, sektörlerine yönelik sadece BEÜ öğrenci ve personelinin gelecekteki doğrudan Zonguldak’taki harcamalarını öngörebileceklerdir. Bu öngörüler ışığında, 2017-2019 yıllarına ait ilgili sektörlerdeki Zonguldak’taki yatırımlarını planlayabilirler.

Tablo 3: Sektörel Temelli BEÜ Personeli ve Öğrencilerinin Zonguldak'taki Doğrudan Harcamaları (Milyon TL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Barınma	40,45	47,57	58,01	68,87	80,55	95,42	113,00	143,49	177,70	225,10
Gıda	38,08	44,38	53,64	63,29	73,09	85,53	100,31	124,98	152,59	190,51
Giyim	13,66	16,01	19,46	23,06	26,85	31,67	37,38	47,15	58,11	73,25
Şehirler-arası ulaşım	11,85	13,89	16,89	20,01	23,31	27,50	32,47	40,98	50,53	63,72
Şehir-içi ulaşım	9,65	11,36	13,87	16,48	19,31	22,92	27,17	34,59	42,92	54,46
Tekel	8,69	10,26	12,56	14,95	17,58	20,93	24,89	31,84	39,66	50,51
Haberleşme	7,60	8,91	10,83	12,83	14,94	17,63	20,81	26,26	32,37	40,81
Eğitim-kurs	10,43	12,02	14,36	16,80	19,07	21,93	25,36	30,70	36,66	44,71
Kitap/kırtasiye	5,96	7,01	8,56	10,16	11,90	14,11	16,73	21,27	26,38	33,45
Kişisel bakım	6,52	7,64	9,27	10,98	12,77	15,05	17,75	22,36	27,52	34,65
Kültür-eğlence	5,20	6,14	7,52	8,96	10,54	12,55	14,93	19,13	23,83	30,38
Ev malzemesi	6,43	7,43	8,92	10,46	11,95	13,83	16,08	19,68	23,70	29,17
Teknoloji	4,96	5,74	6,89	8,09	9,25	10,71	12,46	15,28	18,42	22,70
Sağlık-spor	3,42	3,99	4,83	5,71	6,60	7,73	9,08	11,34	13,87	17,35
Ziyaretçi harcamaları	3,16	3,70	4,49	5,31	6,18	7,28	8,59	10,81	13,31	16,76
Ev eşyaları	6,73	7,63	8,97	10,36	11,46	12,82	14,49	16,70	19,12	22,26
Özel otomobil harc.	7,21	8,16	9,58	11,05	12,19	13,60	15,34	17,59	20,05	23,22
Toplam	189,99	221,85	268,65	317,39	367,53	431,22	506,84	634,16	776,75	973,02

2016'da, sadece BEÜ öğrencilerinin 95,33 milyon TL ve personelle birlikte 113,00 milyon TL olan Zonguldak'taki doğrudan barınma harcamalarının 2017'de 143,49 milyon TL'ye ve 2019'da 225,10 milyon TL'ye (2016'dan 2017'ye kadar %99,20 artışla) ulaşacağı öngörülmüştür. 2016'da, sadece BEÜ öğrencilerinin 74,80 milyon TL ve personelle birlikte 100,31 milyon TL olan Zonguldak'taki doğrudan gıda harcamalarının 2017'de 124,98 milyon TL'ye ve 2019'da 190,51 milyon TL'ye (2016'dan 2017'ye kadar %89,93 artışla) ulaşacağı öngörülmüştür. 2016'da, sadece BEÜ öğrencilerinin 30,26 milyon TL ve personelle birlikte 37,38 milyon TL olan Zonguldak'taki doğrudan giyim harcamalarının 2017'de 47,15 milyon TL'ye ve 2019'da 73,25 milyon TL'ye (2016'dan 2017'ye kadar %95,97 artışla) ulaşacağı öngörülmüştür.

8.Sonuç ve Öneriler

Bülent Ecevit Üniversitesi, personeli ve öğrencilerinin gerçekleştirdikleri harcamaların Zonguldak ilindeki gelir akımı üzerine etkisini 10 yıllık (2010-2019) bir perspektifte inceleyen bu projenin ilk sonuçları aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Bülent Ecevit Üniversitesi'nin harcamaları, personel sayısı ve personel harcamaları, öğrenci sayısı ve öğrenci harcamaları incelenen dönem boyunca artmaktadır ve bu artışın devam edeceği öngörülmektedir.
- Bülent Ecevit Üniversitesi'nin çeşitli alanlarda hızlı bir gelişme trendi sergilemesi, Üniversite'nin Zonguldak ilindeki rolünü ve önemini güçlendirmektedir. Bülent Ecevit Üniversitesi doğrudan harcamaları, uyarılmış etkileri ile birlikte değerlendirildiğinde Zonguldak ili gayri safi yurtiçi hasılası içerisindeki payı 2016 yılında %16,7'yi bulmaktadır.
- Öngörü hesaplamalarına göre Bülent Ecevit Üniversitesi, personeli ile öğrencilerinin doğrudan harcamaları, 2016 yılına kıyasla, 2017'de %24,59, 2018 yılında %53,03 ve 2019'da ise %91,58 artış ile 2019'da 2016'ya göre yaklaşık 2 katına çıkması beklenmektedir. 2019 yılında doğrudan harcamaların 1,18 milyar TL'yi bulacağı öngörülmektedir.

- Harcamalardaki artış, Zonguldak'ta sunulan mal ve hizmetlere talebi artıracığından, ilgili kamu kurumlarının, üreticilerin, girişimcilerin ve hizmet sağlayıcılarının bu talep artışına hazırlanmaları önem arz etmektedir.
- 2016 yılından 2019 yılına kadar öğrenci harcamalarının %114 artışla, 2 katından daha fazla olacağı ve öğrenci harcama eğilimi belirleme anketlerine göre, toplam harcamalar içerisinde yaklaşık %65'lik paya sahip olan barınma, gıda, giyim ve ulaşım sektörlerine yönelik harcamaların ağırlıklarını koruduğu dikkate alındığında, bu sektörlerin önemi Zonguldak ekonomisi için önümüzdeki yıllarda daha da artacağı öngörülebilir.

Kaynakça

- Aydemir, S. E. (1994). Karadeniz Teknik Üniversitesinin kent ve bölge ekonomisine doğrudan ve dolaylı ekonomik etkileri. *Bölgesel Kalkınma Sempozyumu, Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi*, 195-210
- Caffrey, J. & Herbert H. I. (1971). *Estimating the impact of a College or University on the Local Economy*, American Council on Education, Washington.
- Ceyhan, M. S.& Gül, G. (2011). Bartın üniversitesi'nin Bartın ili'nin ekonomik gelişmesine 20 yıllık projeksiyonda katkılarının değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 183-207.
- Özyaba, M. (1999). Kentsel gelişmede üniversitenin rolü: Uludağ Üniversitesi ve Bursa". *UMED Uludağ Üniversitesi Mezunlar Derneği 3. Geleneksel Mezunlar Buluşması*.